

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПОЛІТОЛОГІЯ»
POLITICAL SCIENCE

**для провадження освітньої діяльності
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії**

ДИСЦИПЛІНА:

**АСПІРАНТСЬКИЙ МЕТОДОЛОГІЧНИЙ
СЕМІНАР**

галузь знань:

05 соціальні та поведінкові науки

спеціальність:

052 «Політологія»

кваліфікація:

доктор філософії у галузі «Соціальні та поведінкові
науки» за спеціальністю «Політологія»

СИЛАБУС

Аспірантський методологічний семінар

ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ОНП

2. Цикл професійної підготовки

ВИКЛАДАЧ:

ЧАБАННА Марагарита Валеріївна

докторка політичних наук, завідувачка кафедри політології
НаУКМА

e-mail: chabanna@ukma.edu.ua

ОБСЯГ ГОДИН НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ:

Загальний обсяг годин – 60 год. / 2 ECTS

з них:

- Заняття в аудиторії: 20 год (10 практичних занять по 2 академічні години).
- Самостійна робота слухачів курсу: 40 год.

Семестр викладання:

3-й

Форма підсумкового оцінювання:

залік

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Дисципліна є складовою циклу професійної підготовки обов'язкових освітніх компоненти освітньо-наукової програми з політології в НаУКМА.

У процесі проведення дослідження та підготовки текстів наукових робіт та публікацій в аспірантів виникає потреба в обґрунтуванні термінологічного апарату, побудови дослідницького проєкту, використання окремих методів чи подання проектних пропозицій. Цей курс надає аспірантам можливість презентувати та апробувати результати власних наукових напрацювань, брати участь у наукових дискусіях, переймати позитивний досвід у проведенні дисертаційних досліджень іншими аспірантами та отримувати рецензування та консультації досвідчених вчених щодо методів і результатів власної дисертаційної роботи.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Мета вивчення дисципліни «Аспірантський методологічний семінар» полягає в підготовці аспірантів до проведення наукових досліджень та написання наукових робіт. Дисципліна спрямована на формування навичок у побудові дослідницького проєкту, використанні методології дослідження, академічної доброчесності, а також на ознайомлення з сучасними підходами до роботи з науковою літературою та методами аналізу. Завдяки практичним семінарам та рецензуванням, аспіранти отримують можливість апробувати результати своїх досліджень і отримати фахові поради від досвідчених вчених.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.	Узагальнення та редагування зразків наукового політологічного дослідження.	Поточне оцінювання (колегіальне оцінювання (peer-assessment)); оцінювання наукового есе та інших письмових робіт, відповідно до критеріїв, вказаних у силабусі; оцінювання наукової дискусії на підставі публікації аспіранта). Підсумкове оцінювання тексту пропозицій до дослідницького проєкту шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment).
РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.	Презентація дослідження, дискусія	
РН04. Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень.	Презентація дослідження, дискусія	
РН06. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.	Узагальнення та редагування зразків наукового політологічного дослідження. Підготовка власного тексту у відповідності до наявних вимогам щодо дослідження.	

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ: ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ:

 Тема заняття	Загальна кількість годин	Семінари / Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Вступ до семінару	6	2	4
Тема 2. Академічна доброчесність при підготовці дисертаційного дослідження	6	2	4
Тема 3. Семінар з вибору наукової теми дослідження та визначення актуальності наукового дослідження	6	2	4
Тема 4. Практикум з формування дослідницького питання та розробки дослідного проєкту	6	2	4
Тема 5. Практикум щодо роботи з літературою	6	2	4
Тема 6. Семінар з використання наукових методів дослідження	24	8	16
Тема 7. Практикум з оформлення наукової роботи	6	2	4
	60	20	40

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:

№ з/п	Теми занять	Обсяг
1	Тема 1. Вступ до семінару Огляд курсу, його мета та завдання. Мотивація дослідника для написання наукової роботи. Підготовка та написання наукової роботи. Практичні навички.	2
2	Тема 2. Академічна доброчесність при підготовці дисертаційного дослідження Методологія дослідження та плагіат. Правила цитування в тексті наукової роботи. Правила посилань на різні види наукових джерел. Механізми перевірки наукових робіт на плагіат.	2
3	Тема 3. Семінар з вибору наукової теми дослідження та визначення актуальності наукового дослідження Практикум щодо формування дослідницької проблеми в дисертації та обґрунтування актуальності дослідження. Приклади формування гіпотез та способів їх перевірки. Виокремлення моделей структури дисертаційної роботи.	2
4	Тема 4. Практикум з формування дослідницького питання та розробки дослідного проєкту Дослідницьке питання та наукова проблема, на вирішення якої спрямовано дослідження. Дослідницьке питання та складові, визначення структури роботи. Дослідницьке питання та висновки.	2
5	Тема 5. Практикум щодо роботи з літературою Фахова література, перелік фахових видань, затверджений МОН. Рейтинг англomовних правових видань та видань інших держав. Пошук літератури, бази повнотекстових матеріалів, системи збереження та конспектування інформації. Правила оформлення посилань та бібліографічних списків.	2

6	Тема 6. Семінар з використання наукових методів дослідження Підходи до сучасних наукових досліджень. Кількісні та якісні методи дослідження. Типи досліджень. Приклади застосування методів у політологічних дослідженнях.	6
7	Тема 7. Практикум з оформлення наукової роботи Складові частини наукової роботи: вступ, основна частина, висновки. Відповідність структурних елементів основної частини та висновків дослідницькому питанню та меті наукової роботи.	2

6. ДЖЕРЕЛА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна:

1. Гнатюк М.М., Кисельов С.О., Чабанна М.В. Методичні поради для студентів кафедри політології НаУКМА щодо написання та захисту курсових та кваліфікаційних/магістерських робіт: навчально-методичне видання. Київ : Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2024. 41 с.
2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
3. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
4. Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти у НаУКМА. Додаток до наказу НаУКМА від 07.03.2018 № 112 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty.
5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40. [Електронний ресурс]. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>).
6. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 341 від 21.03.2022} Постанова Кабінету міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.
7. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502.

8. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Наказ Міністерства освіти України від 23.09.2019 р. № 1220 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19>.
9. Про присудження ступеня доктора філософії. Постанова Кабінету міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>.
10. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. – К., 2019. – 24 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cutt.ly/1yQGoI3>.

Додаткова:

11. Guerin C., Aitchison C., Carter S. Doctoral Writing: Practices, Processes and Pleasures / Cally Guerin, Claire Aitchison, Susan Carter. – Springer Nature, 2020. – 219 p.
12. Shively W. Phillips. The Craft of Political Research. Tenth edition. Routledge. 2017. – 202 p.
13. Terrell Steven R.. Writing a Proposal for Your Dissertation: Guidelines and Examples. The Guilford Press, 2023. – 317 p.
14. Turabian K. L. A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations : Chicago Style for Students and Researchers / Kate L. Turabian. – 7th Edition. – Chicago, London : University of Chicago Press, 2007. – 470 p.

7. ОЦІНЮВАННЯ

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ДИСЦИПЛІНИ

Умови визначення навчального рейтингу за накопичувальною системою

Вид роботи	Кількість	Максимум балів за 1	Всього
Робота на практичному занятті (участь в обговореннях, peer assessment)	10	3	30
Редагування наукових текстів дослідження	3	10	30
Підготовка наукової роботи (частини) у відповідності до вимог	1	20	20
Презентація дослідження	1	20	20
Разом			100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Робота на практичному занятті (участь в обговореннях, peer assessment)	3	Активна участь у дискусіях; аргументовані, логічні зауваження; фахові запитання і відповіді, які увиразнюють ґрунтовне знайомство аспіранта з переліком рекомендованої літератури та нормативними документами.
	2	Активна участь в обговоренні, яка увиразнює достатнє знайомство аспіранта з переліком рекомендованої літератури та нормативними документами.
	1	Участь в обговоренні, яка, однак, засвідчує недостатньо глибоке знайомство аспіранта з переліком рекомендованої літератури та нормативними документами.
	0	Відмова від участі в обговоренні, пасивна присутність або відсутність на занятті.
Редагування наукових текстів дослідження	10	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє належний рівень знань і розуміння теми, знайомство із основними тенденціями у розвитку сучасної університетської філософії, виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	8	Завдання виконано і подано вчасно; аспірант демонструє належний рівень теоретичних знань і практичних навичок. Виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні неточності чи мовностилістичні недоліки. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	5	Завдання виконано і подано вчасно; аспірант демонструє задовільний рівень теоретичних знань і практичних навичок. Однак виклад має певні недоліки: брак логічності та послідовності, наявність певних неточностей, мовностилістична недосконалість. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	3	Завдання виконано, але подано із запізненням. Аспірант демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить неточності та/або необґрунтовані судження. Текст вирізняється значними мовностилістичними недоліками.
	0	Завдання не виконане або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.

Підготовка наукової роботи (частини) у відповідності до вимог	20	Завдання виконано і подано вчасно; аспірант демонструє належний рівень теоретичних знань і практичних навичок, виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовностилістичну досконалість викладу. Текст оформлено відповідно до вимог.
	15	Завдання виконано і подано вчасно; аспірант демонструє належний рівень теоретичних знань і практичних навичок. Виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні неточності чи мовностилістичні недоліки. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	10	Завдання виконано і подано вчасно; аспірант демонструє задовільний рівень теоретичних знань і практичних навичок. Однак виклад має певні недоліки: брак логічності та послідовності, наявність певних неточностей, мовностилістична недосконалість. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	5	Завдання виконано, але подано із запізненням. Аспірант демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить неточності та/або необґрунтовані судження. Текст вирізняється значними мовностилістичними недоліками.
	0	Завдання не виконане або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.
Презентація дослідження	20	Презентацію підготовлено і представлено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна; містить елементи проблемного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом і здатність відповісти на запитання аудиторії.
		Презентацію підготовлено і виголошено вчасно, аспірант демонструє належний рівень теоретичних знань і практичних навичок. Виклад має логічний і послідовний характер, однак наявні певні неточності, окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
		Завдання виконано і подано вчасно; аспірант демонструє задовільний рівень теоретичних знань і практичних навичок. Однак виклад має певні недоліки: брак логічності та послідовності. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
		Завдання виконано, але подано із запізненням. Аспірант демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Презентація містить неточності та/або необґрунтовані судження.
	0	Завдання не виконане або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70	Задовільно		D (задовільно)
60 – 65			E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) студент зобов'язаний повторно вивчити курс. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише на рівні «достатньо». Замість перескладання комісії, студент може обрати повторне вивчення курсу.

8. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

НаУКМА сповідує принципи академічної доброчесності, що означає, що всі роботи здобувачі мають виконати самостійно, а у тексті мають міститися відповідні посилання на інформаційні джерела.

Дозволяється використовувати застосунки штучного інтелекту (ШІ) лише як допоміжний ресурс для організації самостійного навчання, розвитку навичок письма, вдосконалення стилю, перевірки граматики, створення мультимедійних матеріалів (анімації, відео, презентації).

Забороняється використання застосунків генеративного ШІ для автоматичного виконання завдань, контрольних робіт, тестів чи інших форм оцінювання, а так само для автоматичного створення будь-яких академічних робіт без подальшого редагування та застереження про використання ШІ при підготовці цих робіт.

При використанні засобів штучного інтелекту (наприклад, CHAT GPT) необхідно позначити відповідним посиланням частини тексту, що були згенеровані штучним інтелектом.

Порушення правил використання ШІ тягне академічну відповідальність як за порушення академічної доброчесності.

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normativni-dokumenty

<https://bit.ly/3tXf4mi> (Скорочене посилання на документ вище)

Недотримання принципів академічної доброчесності карається не зарахуванням роботи без можливості її перездачі у відповідності до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА.

Затверджено на засіданні кафедри політології НаУКМА
5 вересня 2024 року (протокол № 1)

